

NIEUWE GAZET VAN GENT

Abonnementsprijzen: Per maand: 1.50. — Per 3 maand: 4.25. —
 Weekabonnements voor Groot-Gent, ten huize besteld: 0.35 —
 Aankondigingen per regel: 0.50 — Doodsbericht: 5. — — Kleine
 aankondigingen, per 5 regels, minimum: 0.50

VERSCHIJNT DAGELIJKS
 Beheer en Redaktie: Baudeloostraat, 19, Gent

Verantwoordelijk voor het redaktioneel gedeelte: Fr. PRIMO.
 — Verantwoordelijk voor den aankondigingsdienst: "Agentschap
 RECORD". — Gedrukt op de pers der Drukkerij "MERCURIUS",
 bestuurder: ACH. DE SEYN.

Algemeen Overzicht

Zoals werd gemeld heeft de Paus bij de Italiaansche regering verzet aangeteekend tegen het besluit waarbij het Palazzo di Venezia — het verblijf van den Oostenrijkschen gezant bij den heiligen stoel — tot Italiaansch staats eigendom werd verklaard.

Het half ambtelijk agentschap Agenzia Stefani verklaart dat het protest niet gerechtvaardigd is. Het besluit der regering tast de rechten van den heiligen stoel niet aan en is alleen te aanzien als een oorlogsmaatregel waardoor onroerend goed van eenen vijandelijken staat wordt getroffen. De diplomatieke privileges die door de garantie wet worden verleend aan vreemde vertegenwoordigers bij den heiligen stoel, hebben volgens de Agenzia Stefani niets te maken met de verbeurdverklaring.

Zelfs indien de gezant niet naar Zwitserland was getrokken bij het uitbreken van den oorlog dan nog zou het Palazzo staats eigendom zijn geworden, maar alleen hadde men dan meer consideratie moeten gebruiken voor de onschendbaarheid van den persoon des gezanten, hetgeen men voor de onschendbaarheid van het archief niet heeft dienen te doen.

Het betoeg van Stefani is niet zeer vast en kan geenszins opwegen tegen het protest van den heiligen stoel. Ook zou de Spaansche gezant te Rome die gelast was met het behartigen der belangen van Oostenrijk te Rome, door zijne regering zijn toegeroepen naar aanleiding van het pauselijk protest.

In Engeland houdt men zich met de zaak der Russische Joden sterk bezig. Op 1 Oktober is de termijn door minister Herbert Samuel aan de vrijwillige dienstneming der Russische vreemdelingen gesteld, verstreken. Het plan Samuel aan als mislukt beschouwd worden, daar de Russische Joden er zich hebben tegen gekant naar Rusland gestuurd te worden zoo zij niet in dienst wilden treden. Tengevolge dier beweging is dezer dagen te Londen een vergadering gehouden, waarop vertegenwoordigers der Joodsche instellingen het woord hebben gevoerd, waaronder vele invloedrijke persoonlijkheden, die waarschijnlijk met een of andere officieuze opdracht der regering de zitting hebben bijgewoond.

De gevoelens der Joodsche massa ten opzichte van den dienstplicht werden er uiteengezet.

Het Parlementslid King, dat zich in het Lagerhuis tot kampioen der Russische Joden heeft aangesteld, spoorde de vergadering aan tot eenheid, "daar voor elk land, zei hij, de Joden een zegen zijn, zoo zij niet onderling oneens zijn. Ook thans moeten de Joden tegenover de regeringsplannen een eensgezinde houding aannemen."

De Hebreësch essayist Asher Güntzberg, gekend onder den deksnaam Achad Haam, sprak over de morele zijde van den dienstplicht voor de Russische Joden en verklaarde dat de Europeesche moraal sinds twee jaren begraven was, daar de eenige moraal hier is: het winnen van den strijd, ten koste van alles en iedereen.

Spreker verklaarde niets te voelen voor een schikking zooals men die van sommige zijden wenschte en die hij beneden de waardigheid acht van het Joodsche volk.

Er werd besloten een voorloopig comité te vormen dat de volmacht der verschillende Joodsche organismen zou bekomen en bij de Engelsche regering zou kunnen optreden en den grondslag vaststellen van een vergelijk.

Met het vormen van dit comité staat ongetwijfeld in verband het uitgeven door den Russisch-Joodschen journalist Jabobinsky van het blad te Londen, dat opkomt niet voor verdediging van Engeland, maar tot het vormen van een divisie voor het oorlogsterrein in het Oosten, in de streek rond Palestina.

Naar gemeld wordt is de rijksvleeschkaart in Duitschland van kracht geworden.

Walter Long, de Engelsche minister, heeft ten aanhoore van een deputatie die hem over het bouwen van huizen in Engeland kwam spreken en die alvast 20 miljoen pond sterling voor dat doel op zij wilde gelegd hebben, erkend, dat een betere behuizing van het volk na den oorlog de gewichtigste en dringendste taak was. De minister zei dat de mannen bij hunnen terugkeer van het front waar zij zooveel hadden geleden niet mochten verhuizen naar een "tweede loopgraven, een vochtig huis" dat weinig beter is dan een varkenshok, en moest dat gebeuren het misdadig zou zijn. De regering neemt de zaak ter studie.

Het zal wellicht voor velen onzer landgenooten een geheim gebleven zijn, dat reeds van in Oktober 1914 twee Vlaamsche afgevaardigden, Mr Eugene Standaert en Dr. Van de Perre, volksvertegenwoordiger van Antwerpen, met een officieuze zending onzer regering naar Zuid-Afrika zijn vertrokken, om de Boeren nader en beter in te lichten over den Europeeschen oorlog.

Van deze alleszins merkwaardige zending, wier betoelening veelzijdig kan beschouwd worden, is onlangs naar algemeen vernomen wordt, een uitvoerig relaas verschenen in een Parijsch blad. Naar aanleiding van dit bezoek in de Zuid-Afrikaansche kolonie, heeft M. Standaert een boek geschreven, onder den titel "Mission belge au pays des Boers".

Aan de Somme

Hoe buitengewoon hevig de gevechten aan de Somme moeten zijn en welke overweldigende rol het geschutsvuur daarbij vervult, wordt medegedeeld in een bericht dat een oorlogscorrespondent van de "Daily News" aan zijn blad zendt over de gevechten rond Les boufs.

De berichtgever schrijft: onze troepen leveren zware gevechten op den uitersten linker vleugel en overal in dezen sektor zijn zij aan een hevig vuur blootgesteld.

Als zij over de eerste lijn waren doorgedrongen doken weder uit onderaardsche schuilplaatsen de verschrikkelijke machiegeweren op, die dood en verderf in de rijen zaaiden.

Het geschut vuurt uit stellingen die gedeeltelijk met ijzeren platen zijn bedekt. Vooral in het dorp Gueudecourt was het verschrikkelijk. Onze troepen konden hier in de eerste vijandelijke lijn dringen.

Men kan zich geen denkbeeld vormen van het vreeselijke artillerieduel dat hier ten allen kant wordt geleverd. Men vuurt uit minstens twee duizend kanonnen zoowel op het Engelse als op het Fransche front. Daar wij en onze verbondenen ten minste over een gelijk aantal vuurmonden beschikken zijn dagelijks een vierduizendtal kanonnen in werking waarvan de drie vierden dag en nacht zonder onderbreking hun vuur spuwen.

Wanneer men in ambtelijke berichten en overzichten, van bosschen en dorpen spreekt, moet men zich daarbij niet voorstellen dat er sprake is van werkelijk bestaande bosschen of dorpen, neen, men heeft hier nog slechts te doen met puin- en aschhoopen die met den grond gelijk geschoten zijn. Alles is tot eenen vreeselijken waarboel van hout, steen en ijzer in puin samengesloten en alleen staat hier en daar nog een kalen boom recht als de mast van een gezonken schip.

Van tijd tot tijd vuren zoo een duizendtal kanonnen tegelijk en dit zoogezegde salvovuur duurt dan gewoonlijk 30 tot 45 minuten, zoodat men niet meer onderscheiden kan van welken kant het kanongedonder eigenlijk komt. Wanneer het salvo ophoudt volgt dan gewoonlijk eene groote stilte: het teken ten aanval voor het voetvolk. Op hetzelfde oogenblik wordt dan gewoonlijk een verschrikkelijk vuur geopend en onmiddellijk daarop ziet men ten allen kant lichamen die in de lucht worden geslingerd. In de laatste twee dagen was het geschutsvuur buitengewoon verschrikkelijk in de nabijheid van Clery en van Morval, waar een vreeselijk orkaan van groote granaten over heel de landstreek vloog. Over de geheele gevechtstijl hangt een dikke rook waardoor hier en daar slechts het vuur van ontplofende granaten of het flikkeren van een afvurend kanon heendringen kan. Dit gruwelijk schouwspel te beschrijven is bijna een onmogelijkheid.

De Dobrudscha

Nu door de krijgsverrichtingen in het oosten de aandacht voornamelijk is gevestigd op het deel van Roemenië dat gelegen is tusschen Donau en Zwarte Zee, zal het wel niet ongepast zijn over deze streek eenige wetenswaardigheden mede te deelen voornamelijk onder oogpunt van hare geschiedenis en van hare bodemgesteldheid.

Van voor honderde jaren reeds was de Dobrudscha het toneel van oorlog en geweld. In de eerste middeleeuwen stond zij onder de heerschappij van de Byzantijnen of van de Bulgaren; van 1396 tot 1878 behoorde zij aan de Turken en in dit jaar werd zij aan de Roemenen afgestaan. In de oorlogen tusschen Turkije en Rusland in de 19^e eeuw was de Dobrudscha zeer dikwijls het gevechtsterrein daar zij te dien einde als grensstrook diende tusschen de twee oorlogvoerende landen, en daar de Donau hier gemakkelijker was over te trekken dan meer naar het westen toe. In 1838 stak het Russische leger den Donau over bij Isacca en rukte zeer traag naar Varna op, onder de ongunstigste omstandigheden. Bij de eerste uitbreiding van Bulgarië kwam de streek onder de heerschappij van dat land, maar na den eersten Balkanoorlog in 1913 wisten de Roemenen de Dobrudscha weer in hun bezit te krijgen hetgeen bij de Bulgaren de grootste verbittering wekte.

De naaste toekomst zal uitmaken aan welk land de Dobrudscha in het vervolg zal behooren.

Over de gesteldheid van den bodem zijn bij de meeste menschen geheel valsche gedachten ontstaan. Men meent over het algemeen dat de Dobrudscha, een laag land aan de zee kust, doorsneden door een grooten stroom met talrijke vertakkingen, een zeer vruchtbaar en rijk land moet zijn. Niets is minder waar.

De Dobrudscha is eene woestenis zooals men zelden in Europa aantreft. De bevolking is er uiterst dun gezaaid en telt slechts 400 inwoners per vierkante mijl. In het noordelijke deel verheffen zich de steile bergen van Matchin, de eenigszins beboscchte bergen van Beschtepe (vijf bergen) en de hoogten van Vaba-dagh of van den "ouden vader". Meer naar het Zuiden toe is de streek een zacht golvend heuvel-terrein dat zich slechts weinige honderde voeten boven den zeespiegel verheft. De bodem bestaat uit eene massa van grauw, sijn zand op eene kalklaag die zelfs het water doorsijpelen laat.

Daardoor zoekt men in de dalen tevergeefs naar bronnen of beken en in de wijd verspreide dorpen moet het water door buizen van 20-30 meter uit weinige bronnen worden opgepompt. Zoowel ten gevolge van dit gebrek aan water als van de geringe bevolkingssterkte is de landbouw in de Dobrudscha zeer weinig ontwikkeld. In de dorpen kan men geene graanvoorraden of voederopslagen vinden want zelfs het gras verdort reeds in het begin van den zomer en verandert het land in eene uitgestrekte woestijn. Langs de oevers van den Donau en zijne zijtakken weiden meestal geheele kudden van schapen en buffels die de enige rijkdom van de streek uitmaken. Boomen of struiken zijn in

geen enkel dorp te vinden en overal heeft de bevolking te kampen tegen het grootste watergebrek.

Men zal zich kunnen voorstellen met welke ongelooflijke moeilijkheden een oorlog zooals de huidige in zulke streek moet gepaard gaan.

Na twee jaren oorlog

De gezondheidstoestand in België

De "Commission for Relief in Belgium" had dokter William Palmer Lucas, bestuurder der afdeling voor kinderziekte van het Geneeskundig College der Hoogeschool van Californië, opgedragen een onderzoek in België in te stellen nopens den algemeenen gezondheidstoestand der kinderen.

M. Hoover, voorzitter van het "Commission for Relief", ontving, op 1 Oogst laatstleden, het verslag van dokter Lucas.

"Het is moeilijk, zegt dokter Lucas, in dit werk een algemeen oordeel over den gezondheidstoestand van de bevolking van een heel land te vellen, zelfs in normale tijden, dan als men beschikken kan over allerhande statistieken. Des te moeilijker zal het thans zijn voor België tot een generaliseeren over te gaan, daar al de burgerlijke instellingen stil staan en er langs dien kant geene hulp kan worden verleend.

Toch heb ik ter mijne beschikking veel lokale statistieken, verslagen van gasthuizen, ben ik in het bezit van persoonlijke en private documenten kunnen komen waarop ik mijne besluiten heb kunnen staven.

Hij verklaart eerst en vooral dat, uitgenomen de longtering, de bevolking op eene verbazende wijze van epidemie en aanstekelijke ziekten bleef bevrijd. De typhus-koorts namelijk en de besmetting bij de kinderen zijn in groote verhouding afgenomen, en hij schrijft dit toe aan de "hooge bekwaamheid van het Belgisch geneeskundig korps", aan het bestendig toezicht van het bezettend leger en aan de militaire verordeningen die op het verkeer der bevolking werden uitgevaardigd.

Gansch in het bijzonder bestudeerde de Heer Lucas de gezondheidstoestand der begooede klassen, ook dien der landbouwersbevolking en der kleine handels- en nijverheidslieden. Aldus besluit hij in algemeenen zin: Gezien de omstandigheden, is de gezondheidstoestand in België over het algemeen, niet zoo treurig. De begooede en platte-landsbevolking zijn allen in een toestand, die als dicht bij den normalen kan worden beschouwd. Voor wat nijverheid en klein handel betreft gezien de groote ontberingen welke men zich in die kringen moet getroosten, kan het werk van hulp en steun aldus worden samengevat: met de volwassenen is het aldus gesteld dat ze spoedig tot den normalen toestand zullen kunnen worden gebracht; de algemeen belangstelling, voor de kinderen betoond, had voor rechtstreeks gevolg dat hunnen gezondheidstoestand betrekkelijk beter is dan in gewone tijden. De genomen schikkingen tot het vermeeren der te verlenen zorgen aan aankomelingen bij middel van toegevoegde maaltijden in de scholen, moet ook deze categorie weldra in een toestand brengen die dicht bij den normale zal komen.

Het werk, door de vrouwen in het verzorgen der kinderen volbracht, staat boven elken lof verheven.

Het toezicht der Belgische geneesheeren en der krijgsoverheid ging van af het ontstaan van den oorlog elke epidemie te keer. De vermeendering der longtering maakt eene treurige uitzondering op den voldoende toestand der openbare gezondheid: nieuwe maatregelen moesten worden getroffen om dit gevaar het hoofd te bieden.

Verder treft men in het verslag nog het volgende over de landbouwersbevolking: Over gansch België bevindt de landbouwersbevolking zich in eenen zeer goeden gezondheidstoestand. Hare stoffelijke welvaart nam van sedert 1915 met den dag toe. Daar zij in de allereerste plaats van de vruchtbaarheid des lands kan genieten, stond zij ook minder aan een gebrek bloot, en de hooge prijzen, die ze voor het overschietende ontvragt, komt in groote mate de inkomsten van den landman vermeerderen. Men kan dus gerust zeggen dat de stoffelijke toestand der plattelandsbevolking op dit oogenblik zoo schitterend is dat hij ongetwijfeld met dien van vóór den oorlog ruimschoots kan vergeleken worden, zoo hij zelfs niet beter is.

Ambtelijke Berichten

OOSTENRIJK-HONGAARSCH BERICHTEN

Russisch gevechtsterrein

Wenen, 6 Okt. — Front aartschertog Karel: Een poging van de Russen om bij de Bohorodczany aan te vallen is afgeslagen.

Front Leopold van Beieren: De vijand beproefde gisteren weer door ons front tusschen de Najarofka en Zlota Lipa heen te breken. De dappere troepen behielden tegen vier aanvallen hun stellingen en maakten 510 gevangenen.

Ook bij het leger van Boehm-Ermolli mislukten vijf aanvallen tegen destellingen ten Zuid-Oosten van Jasionow. Een geslaagde onderneming ten Zuiden van Vanajow leidde tot verovering van de vooruitgeschoven stelling van de Russen.

In Wolhynië, waar in het algemeen rust is ingetreden, is een op zichzelf staande aanval tegen Kieselin glad afgeslagen. De geheele buit uit deze gevechten steeg tot 6 officieren en 822 man en 8 machine-geweren.

Italiaansch gevechtsterrein

Op den Karst hield het sterke vuur van de Italiaansche artillerie en mijnewerpers tegen onze stellingen en achterwaartsche terreinen aan. Het is nu al vijf

dagen onafgebroken gaande. In den namiddag beproefde de vijand verscheidene infanterie-aanvallen, die echter in ons concentrisch vuur overal volkomen mislukten.

Aan het Fleimisdal-front staan verschillende bivakken onder levendig vuur.

In het Colbricon-gebied kwam een aanval van den vijand door ons vuur niet tot ontplooiing. Op een Hoogte ten Noorden van het Belgrine-dal zijn verscheidene aanvallen van een Alpenjagers-bataljon afgeslagen.

Roemeensch gevechtsterrein

Aan het Roemeensche front is de vijand in de versterkte stelling aan den Westelijken rand van het Geestebosch aangevallen door de troepen van generaal v. Falkenhayn en volkomen verslagen. De buit bestond uit 28 veldstukken, 2 zware kanonnen en 13 infanterie-kanonnen. Er werden 2 officieren en 220 gevangenen genomen. Ook meer naar het Noorden in het vak van de Homorond en ten Oosten van de Magyaros vordert onze aanval goed. Er werden 2 officieren en 202 man gevangenen genomen.

TURKSCH BERICHTEN

Konstantinopel, 6 Okt. — Op den rechtervleugel van den Kaukasus brachten wij onze stelling in het vak van Ognöt vooruit en maakten eenige gevangenen. Op den linker-vleugel is een aanval van den vijand op sommige gedeelten met zware verliezen afgeslagen.

Het geschutvuur dat de vijand op beide oevers (van het Suez-kanaal) tegen ons Fellahie-front opende, is tot zwijgen gebracht. Gebleken is dat de vijand op 27 Sept. door ons vuur meer dan 300 man heeft verloren.

Konstantinopel, 6 Okt. — Aan de Gallicische front heeft de vijand op 4 October opnieuw met overmachtige strijdkrachten een zeer hevigen aanval gedaan. Ook deze aanval werd overal door onze dappere troepen afgeslagen. De vijand leed zeer ernstige verliezen. Wij maakten 350 gevangenen.

BULGAARSCH BERICHTEN

Sofia, 6 October.

Balkan gevechtsterrein

Tusschen het Prespa-meer en de Wardar, niets van belang.

Een poging der Serviërs om bij het dorp Skotajiwir over de Tsjerna te trekken, is door een tegenaanval verijdeld. Wij namen 30 Serviërs gevangen.

Een aanval op den Bahowohuvel is door ons vuur gekeerd.

Ten Oosten van de Wardar tot aan het Doiran-meer, zwak wederzijdsch geschutvuur.

Ten Zuiden der stad Doiran hield het geschutvuur des nachts aan.

Aan den voet van de Belasica Planina en aan het Stroomafront, rust.

Aan de kust der Egeïsche Zee kruisen vijandelijke schepen. De vijandelijke vloot heeft Dedeagatsj en de spoorlijn beschoten, waarbij slechts onbetekenende schade is aangericht. Onze watervliegtuigen hebben de vloot aangevallen en haar genoodzaakt in volle zee terug te keeren.

Roemeensch gevechtsterrein

Langs de Donau rust.

Na de volkomen mislukking van den Roemeenschen tocht over de rivier bij Rahovo hebben wij met ons geschutvuur het bruggemateriaal vernietigd, dat de Roemeërs op hun eigen oever mee teruggevoerd hadden, terwijl wij het op onze oever achtergelaten materiaal hebben verzameld. Wij maakten 20 munitiekarren, wagens, uitrustingsstukken enz. buit.

In de Dobroedscha zijn herhaalde vijandelijke aanvallen van den vijand op de linie Karabadza—Anratsja—Perveli in ons vuur en door onze tegenaanvallen gebroken. Wij namen 60 Russen gevangen.

Aan de Zwarte Zee-kust kruist de vijandelijke vloot.

FRANSCH BERICHT

Parijs, 6 Okt. — Scherpe geschutstrijd op beide oevers der Somme.

Geen infanteriegevechten, behalve een geringe vooruitgang ten Oosten van Beauchavesnes.

De zware artillerie der Franschen in Woevre heeft vijandelijke wegen en stations onder vuur genomen.

ENGELSCH BERICHT

Londen, 6 Okt. — Zware beschieting van het grootste deel van ons front ten Zuiden van de Ancre.

Onze artillerie heeft met goed gevolg vijandelijke werk-ploegen onder vuur genomen.

Elders niets van belang.

RUSSISCHE BERICHTEN

Petersburg, 6 Oktober. — In de richting van Zolotsjef, in de streek van Penaki, Goeikalowtsa en Mlynofsta duren verwoede gevechten voort. De vijand houdt ons offensief hardnekkig tegen, waarbij hij tegenaanvallen doet. Wij hebben hier 15 officieren, 2 dokters en 522 soldaten gevangenen genomen.

In de streek ten Zuiden van Brzezany hebben onze troepen zich meester gemaakt van een deel van de vijandelijke stelling en vervolgens verscheidene herhaalde tegenaanvallen van de Duitsche en Turksche troepen afgeslagen.

ITALIAANSCH BERICHT

Rome, 6 Okt. — In het Travignolo-dal (Avisio) heeft de vijand zich na den ernstigen tegenslag, dien hij op 3 en 4 Okt. betoond had, gisteren bepaald tot hevig artillerievuur, waarop wij krachtig antwoordden. Wij hebben onze bezettingen tusschen den eersten en den tweeden top van den Colbricon stevig verbonden. In het kleine dal ertusschen vond men tal van lijken van vijanden.

Meer naar het Noorden in het dal van San Pellegrine (Avisio) heeft een schitterende aanval van onze Alpen-

jagers ons in het bezit gesteld van een sterke verschaning en vijandelijke barakken op de hellingen van den Costabella-top. Wij maakten 102 gevangenen en een mitrailleur buit, verder veel wapens en munitie.

Aan de rest van het front artilleriestrijd, met name hevig van den kant van den vijand op de Karst. Onze patroeljes maakten 30 man gevangen.

TELEGRAMMEN

Lugano, 5 Okt. — Naar aanleiding van meningsverschillen tusschen generaal Cadorna en den Hertog van Aosta heeft deze laatste ontslag genomen als opperbevelhebber van het Isonzo leger.

Bern, 4 Okt. — Uit Madrid wordt aan "Le Temps" gemeld dat de Spaansche minister van buitenland Romanones op weg naar de Kamer, een automobiellongeval overkwam. Hij zou bewusteloos naar zijne woning zijn overgebracht. De bewusteloosheid week spoedig, maar de dokters vreezen toch eene hersenschudding.

Londen, 5 Okt. — "Central News" meldt uit Hongkong dat Suanjatsen zich aan het hoofd heeft gesteld eener beweging die voor doel heeft mede zuidelijke provincies van China: Junnan, Kweitschan en Kwangsi en Fransch-Indochina eene republiek te vormen.

Haag, 5 Okt. — De Times meldt dat de maatschappij Rio Tinto (kopermijnen in Spanje) aan hare aandeelhouders een dividend uitkeert van 40 %.

Stockholm, 5 Okt. — Naar Rjetsch bericht zou de afgetreden minister Sturmer zich in de eerstvolgende dagen naar Rome begeven. Het doel der reis is niet gekend.

Parijs, 5 Okt. — Petit Parisien meldt dat zeven duitsche vliegtuigen een aanval deden op Bukarest. Door de talrijke bommen die werden geworpen ontstonden eenige branden en werd een aantal personen gedood of gewond.

Amsterdam, 5 Okt. — Naar de Times uit Bukarest verneemt is men in Rusland van plan in Roemenië eene Russische bank op te richten om de handelsovernadering tusschen Rusland en Roemenië te bevorderen.

Bern, 5 Okt. — Een telegram uit New York aan Le Journal bericht dat generaal Terautschi benoemd is tot Japanschen minister van oorlog.

Amsterdam, 5 Okt. — In Rusland is een nieuw ministerie gevormd geworden om de publieke gezondheid te bevorderen.

Rotterdam, 5 Okt. — Uit Londen wordt gemeld dat de chef van den Engelschen generaal staf Robertson in eene vergadering te Lincoln verklaard heeft dat het einde nog niet gekomen is. Hij zegde: wij moeten ons voorbereiden op eene oorlogsperiode wier lengte nog niet is te overzien.

Strijd tot het uiterste is de oplossing. Wij hebben de algemeene dienstplicht in theorie aangenomen, wij moeten die nu praktisch doorvoeren. Wij hebben reeds veel gedaan, maar ik geloof dat wij nog meer kunnen doen. Wij hebben nu meer manschappen noodig, wij moeten volstrekt elken man gebruiken die kan gemist worden. Het is de taak der regering daarnaar te handelen.

Parijs, 7 Okt. — Men bericht het overlijden van den beroemden geneesheer van het gestic Saint-Aune, te Parijs, Valentin Magnan, op den leeftijd van 82 jaar.

Het afterven van dokter Magnan is een zeer groot verlies voor de Fransche geestes-geneeskunde. Het zal op smartelijke wijze gevoeld worden in alle landen, waar de studie der geestesziekten den eersten geleerden belang inboezemt en hen bezighoudt.

Ter Zee

Drontheim 5 Okt. — De stoomer Knud Jarl (1070 t.) is aan de Murmankust in den grond geboord. De bemanning is gered.

Larvik, 5 Okt. — Op de reis van Skien naar Arkangelsk is de stoomer Nesjor in den grond geboord. Het schip was verzekerd voor 1800000 kronen.

Vardoe 5 Okt. — Een Duitsche onderzeeër liep gisteren de haven binnen met 20 man der bemanning van den stoomer Bring uit Toensberg. De stoomer die met hout van Onga naar Hull voer werd op 50 mijl van Vardoe in de ijzsee in den grond geboord. De onderzeeër bleef een uur in de haven.

Geneve, 5 Okt. — De vroegere kolenstoomer Kaap Matapan werd in de Middellandsche Zee getorpedeerd. De bemanning is gered. Verder werden nog twee stoomers

Blavet en Irma in den grond geboord. Bemanningen gered.

Kunst

Te "Utrecht" is door het kathedrale kerkkoor "Diepenbroek's Missa": "In die festo" onder de leiding van Jos. Vrancken en Joh. Windubet voor een vol kerkgebouw uitgevoerd.

Te hier gelegenheid wordt herinnerd dat de componist aan het werk heeft gearbeid, nu vijf-en-twintig jaar geleden, toen hij in 's Hertogenbosch woonde en hij met hartochtelijke liefde Wagner beminnende en diens nieuwe dramatische wereld inijde met het ideaal van den jongen mensch; toen hij stond onder den invloed der kerkelijke muziek van Viotta, Bree en Verhulst; toen Wagner en Palestrina hem een paradijs van schoonheid hadden geschapen; toen hij verkeerde in de heldenstemming die alleen den grooten eigen kan zijn.

De compositie levert ontzagelijke moeilijkheden van uitvoering op.

Aan het orgel zat Henri Hermans uit Maastricht. Men meldt dat de uitvoering goede oogenblikken, zelfs verheven oogenblikken had, maar ook vele slechte. Dat het orgel, ondanks Hermans, op vele plaatsen te kort schoot, het koor met toewijding zong, doch niet gewend was aan den lichten, zwevendens stijl en niet tegen de moeilijkheden opgewassen was.

Wagenaar's nieuw werk De Fortuinlijke kist zal te Arnhem en te Nymegem vertoond worden onder leiding van Mevr. J. Landré.

De zeer diep bestudeerde en kunstvol uitgewerkte voordracht van E. Verkade, te Delft gehouden, heeft een talrijk publiek uitgelokt, zoodanig dat velen zich met staanplaatsen hebben moeten tevreden stellen.

De artiest Verkade, heeft het tooneel behandeld, vak in de algemeene kunst waarvan hij tijdens zijn leven zijn bijzondere studie heeft gemaakt. Hij heeft vooral gewezen op den geestelijken band die loopt van het heroisch-godsdienstige in de werken van de oude Grieken, tot het menscheijk-hartstochtelijke in de werken der Renaissance en vooral van Shakespeare en in de mystiek van Maeterlinck, Tagore, Claudel en Chesterton.

De voordracht werd besloten met een uiteenzetting van Macbeth en lezing van fragmenten uit dit werk.

Jan Fabricius, de vruchtbaarste Hollandsche toneelschrijver, wordt thans in de Duitse toneelwereld geleid. Een reeks van zijn werken werden door Robert Landek vertaald. Het eerste werk van hem dat een dezer dagen zal gespeeld worden, is "De Tijgerkat", toneelspel in drie bedrijven. Het stuk speelt in Nederlandsch-Indië en behandelt den zielestrijd tusschen een officier en eene Indische.

Kunstsalon Taets

"Dit stuk werd ter redactie ontvangen. Hoewel reeds in vorige nummers een breedvoerig verslag over het salon Taets is verschenen, toch wil de redactie ook deze beschouwingen neergeven, omdat zij een beeld geven van den grooten bijval die de tentoonstelling der werken onzer Belgische krijgsvangenen te beurt valt.

In de kunstzaal Taets, Zonnestraat 6, is op dit oogenblik ten voordeele van onze krijgsvangenen een tentoonstelling van kunstwerken ingericht, ontstaan in het lager van Göttingen.

Met genoegen zien wij, dat onze ver van het vaderland verblijvende kunstenaars niet onwerkdadig den tijd laten voorbijvlieden, maar dat hun de gelegenheid geboden is vrij te scheppen wat hun hart roert.

Werpen wij een blik op de werken. Daar hebben we den tot Symboliek neigenden MAURITS LANGAKENS met een gansche reeks van knappe werken. Zijn twee ontwerpen: "Rust in Vrede" en de "Russische soldaat bij 't graf" zijn zeer eigenaardige, met diepen ernst opgevatte werken, die de kunstenaar later wel tot monumentaalschilderijen verwerken zal. Meesterlijk geschilderde tafereelen als "Heimwee", "Studiekop", zijn binnenzichten, doen hem als echten Nederlander kennen. Bij zijne "Bloemenstillevens" voelen wij met den kunstenaar de vreugde, die hij van deze kleuren genoten heeft. De op goudgrond geschilderde portretten "Lotje" zijn buitengewoon smaakvolle, knappe schepingen; maar wat hij in zijn beeld n° 100 "De Gevangene" met een paar licht heen gestreken kleuren bereikt, is buitengewoon.

Zijn jonge vriend en leerling FELIX HYLEMANS geeft ons in zijnen "Brief van huis" een innige, kleurige, weekgevoelde barakkenstemming en zijn "3 koppen" zijn

men hem eenmaal mogen noemen, maar nu was Ambrosius oud en daarbij gebrekkelijk geworden; doch dit laatste wisten de jonge mannen niet; zij hadden bij hun weten den oom van hunnen vader nooit gezien; wel was hij, toen de knapen een achttal jaren oud waren, hen dikwijls komen bezoeken, maar reeds op dien jeugdigen leeftijd werkten de jongens, nu volledige spinners geworden, als draadjesmakers in de fabriek, zoodat de oudoom, die neef en nicht kwam bezoeken, nadat hij zijne bezems op de markt had verkocht, de kleine kozijntjes, daar het in de week was, nooit te huis vond.

Sedert het laatste bezoek van oom Ambrosius waren omtrent veertien jaren verlopen, en daar de vader der twee jongelingen, ook een Kleitenaar, die in de brouwerij van mijnheer Raes, in de H. Kerststraat werkte, sinds gestorven was, en de moeder, een meisje van het Meirheim, zich aan de familie van buiten niet veel gelegen liet, hadden de jongens in langen tijd van den ouden man niet meer gehoord; en zoo hadden zij, uit liefde voor oom Ambrosius, waar vader zaliger zooveel van hield, besloten met de Sinksendagen eene wandeling van zes uren en half gaans naar Kleit te doen.

Ofschoon men Karel en Petrus De Bie reeds op het eerste zicht voor gebroeders aanzag, aan wezenstrekken en kleedij ontwaarde men toch dadelijk, dat de jongens nog al veel van karakter moesten verschillen. Karel,

schoone talentproeven en toonen hoe hij zich inspanst om door te studeeren, terwijl hij toch frisch in de kleur blijft.

Van AUGUST THISSEN zien we goed geteekende koppen en JUL. BOURGEOIS, in de techniek wellicht eenigzins onbeholpen, geeft ons in zijn "Kamphoeke" goede proeven van zijn koloristischen aanleg. PAUL GRISLAIN heeft schetsen tentoongesteld die goed gevoeld zijn en getuigenis afleggen van zijn fijnen smaak. Zijn portret van den beeldhouwer Grand munt uit door zijn krachtige uitdrukking.

VALERIUS LIEVENS heeft vriendelijke architectuureekeningen gezonden en ALBERT DE BONDT eenige zonnige pastels. Het met licht en lucht doordroefd "Hoekje uit het kamp" is een zonnig, impressionistisch goed doorvoeld werk, dat toont, dat zijn kunstenaarstalent zelfs in een gevangenenkamp menige schilderachtige schoonheid aantreft.

Van FRANKEN zien wij kleine, bekoorlijke landschappen, die men koopen mocht, bijzonderlijk daar de gevraagde prijzen zeer bescheiden zijn.

JOZEY BOUVAERT geeft ons een frisch geschilderd landschap en een op een geschilderd miniatuurportret.

MICHEL MOERMANS en JUL. TRÉMERIE zonden belangwekkende, vlotgeteekende portretstudien in oliekrijt en houtskool.

Van den beeldhouwer VAN OSTAYEN zien wij een zeer goed waargenomen medaillon in roodarde.

LHO WEYMEERSCH is door een meer dan levensgroot portret vertegenwoordigd en LODE VANDER LINDEN heeft nette, schilderachtig weergegeven hoekjes eener kleinstad tentoongesteld.

GIRLEN VERDICKT's werken: "Aan de Ziekkamer" en "Aan de Keuken", zijn portretten en binnengezichten, bijzonderlijk evenwel zijne kleine kamphoeke, zijn knappe werken en bewijzen zoo door de samenstelling als door de kleur een sterke wil maar ook een reeds beduidend kunnen.

Voortreffelijke stukken zijn de werken van den reeds roemvol bekenden ERNEST MIDY, die zich thans bijzonderlijk op de studie van het landschap toelegt; maar ook in portretten en figurenstukken zijn er van hem zeer knappe werken. Buitengewoon fijn uitgevoerd in vorm en kleur is het pastel met de koeien op stal.

De tentoonstelling, die druk bezocht wordt, zal denkelijk een goeden uitlag hebben ten gunste van onze gevangenen landgenooten.

Van 8 Oktober zullen een aantal nieuwe werken te zien zijn.

Handel en Nijverheid

De telling van industrie en handel

Het is een belangrijke arbeid uit de dokumenten der algemeene telling van 1910 de gegevens te halen noodig tot de opmaking der statistieken over de nijverheid en den handel. Dit groote werk nadert zijn voltooiing. In werkelijkheid is het de eerste maal, dat men Belgischen handel recenseert.

Tot nu toe had men zich alleen bepaald tot de industrie. De verkregen uitkomsten zijn van het grootste belang. De werkliedenbevolking is aanzienlijk toegenomen in het land. Het Vlaamsche gedeelte vooral legt zich meer en meer toe op de nijverheid. Alleen in de provincie Antwerpen is de werkende stand meer dan verdubbeld sedert de volkstelling van 1896. In West-Vlaanderen becijfert zich de aangroei der werkmansklasse op meer dan 50,000 koppen.

De kwestie van het gaan werken der arbeiders buiten hun gemeente, heeft het onderwerp uitgemaakt van een bijzondere studie. Suggestieve vaststellingen zijn op dit punt verkregen, waaruit men, per gemeente, het aantal werklieden leert kennen dat in andere lokaliteiten dan die van hun gewone verblijfplaats gaat werken.

De tabellen zijn opgemaakt per categorie van industrie of van bestemming. Het gezamenlijke werk is aan een nauwkeurige en strenge herziening onderworpen geworden, welke maakt dat de statistieken onberispelijk juist en nauwkeurig zijn.

Allerlei Tijdingen

De opvoeding der negers door de kinema. — De "Daily Mail" kondigt aan dat een distrikt-kommissaris der Engelsche bezittingen in West-Afrika, die zijn post te Kumasi gaat vervolgen, een volmaakt tuig voor kinema-voorstellingen mededraagt. Hij is zinnens de kinema tot opvoedingsmiddel voor de negers aan te wenden, en tevens al de zedengebruiken en verschijnselen der inlandsche bevolking op te nemen.

Daartoe draagt hij een compleet toestel voor fotografie mee. Men denkt ook bij middel der voorstelling de

de oudste, schoof zijne klak op zijde, bond zijnen halsdoek met zekere bevallige losheid, en hoewel hij veel zwieriger was dan Petrus, liep hij zijne schoenen een beetje scheef.

Petrus, de jongste, die twee jaren te voren voor de militie had geloot, zag er veel deffiger uit. Zijne klak stond recht op zijnen weelderigen blonden krullekop, de twee uiteinden van zijnen zwarten zijden halsdoek hingen recht onder zijne kin; en terwijl de broeder, gelijk een vogel, van de eene zijde van de baan naar de andere huppelde, bleef zijn gang deffig en waren zijne stappen als gemeten.

In eene kleine herberg te Waarschoot aten de broeders hun boterhammen, en dronken zij elk eene pint bier, die Karel alle bei betaalde; want moeder De Bie had hem, in zijne hoedanigheid van oudsten zoon, het reisgeld toe-vertroefd.

In Eekloo sloeg Petrus het oog op eenen schoonen peperkoekwinkel.

"Van hier zullen wij oom iets mededragen," sprak hij.

"Maar jongen, wij hebben het zoo breed niet," antwoordde Karel, die vreesde dat de vijf franken, die moeder als reisgeld had medegeven, spoedig zouden verteerd zijn.

"Ik zal den koek betalen," zei Petrus, die elken Zondag van zijn teergeld overspaarde, en wiens beurs bijgevolg wel voorzien was.

"Koop maar, jongen," lachte Karel, "indien ik geld had ik kocht oom den schoonen koek uit den winkel." En wat Karel had willen doen,

negers van het nuttelooze en het onvruchtbare hunner onwerkdadige levenswijze te overtuigen, en dat het vertoonen der naastigheid van andere volkeren op de bevolking een heilzamen invloed hebben zal.

Dit zou, zegt de "Daily Mail", voor de bezitting van het grootste belang zijn.

Drie maanden gevang voor eene kaars. — De "Daily Mail", zegt dat men in Engeland zeer streng is voor alles wat betrek heeft tot het uitdooven van het licht. Zoo kreeg, volgens dit blad, een mijnwerker te Wombrell, graafschap van York, die een kaarsje had laten branden wanneer het uur van licht-dooven reeds geslagen had het bevel het lichtje aanstonds uit te doen. Hij protesteerde, doch dit kwam hem duur te staan: De rechtbank heeft hem tot 3 maanden gevang veroordeeld.

De uitwijking der wilde ganzen. — Men schrijft uit Schleewig-Holstein aan de "Frankfurter Zeitung" dat de wilde ganzen die gewoonlijk in dit tijdvak de ver afgelegene noorderstreken verlaten om in zachter klimaten te gaan overwinteren, zich slechts in gering aantal op de Noord-Friesche eilanden komen vestigen waar ze in normale tijden in zwerm zich plachten neer te zetten.

Daardoor is dan ook de jacht op deze dieren, die zich anders bijna met de handen lieten vatten, op die eilanden sterk afgenomen. Dit verschijnsel moet volgens de "Frankfurter Zeitung" worden toegeschreven aan de ontelbare vliegtuigen die de lucht doorklieven en gestadig de op de eiland gevestigde koloniën verontrusten.

Daardoor vliegen de ganzen weg en zoeken elders naar eene geschiktere en stillere plaats. Overigens betoonen de ganzen een groote vrees voor de vliegtuigen, die ze waarschijnlijk voor reuzenvogels nemen en wier motorgeronk hun de rust verstoort en op de vlucht drijft.

BUITENLAND

ENGELAND

5.000.000 yards muggenschermen.

Men weet dat de Engelsche troepen in Mesopotamië geweldig te lijden hebben van vliegen en muggen die de streken, tusschen Engeland en Tigris gelegen, vergiftigen.

Het Engelsch gouvernement ten einde dit te keer te gaan, heeft verbintenissen aangegaan met de grootste handels-huizen van Nottingham tot het leveren van 5 miljoen yards muggenschermen. Deze schermen zullen vóór Kerstdag moeten geleverd worden.

RUSLAND

De nieuwe telefoonids, die te Londen verschenen is, stelt een vermindering vast van 4000 abonneenten op het eerste halfjaar 1916, en dit voor Londen alleen. Het beheer maakt bekend dat velen zich uit besparing lieten afschrijven.

De Russische Tolstojanen hebben voor enkele maanden een manifest opgesteld getiteld "Oproep aan de volkeren van de oorlogvoerende landen van Europa", waarin die volkeren worden aangezet de wapenen niet op te nemen.

De opsteller van het manifest is Valentijn Boelgakoff die Tolstoj's sekretaris is geweest. De leider van de manifest-beweging schijnt te zijn Sergius Popoff; hij stamt uit eene rijke Petersburgsche familie en dweept van jongs af aan met Tolstoj en diens leer.

Het leven van dezen Tolstojaan is geheel in overeenstemming met de leer van den meester. Hij heeft geheel Rusland doorreis en is ontelbare malen als vagebond opgepakt. Hij leeft in het distrikt van Jasnaja Poljana waar Tolstoj leefde, en heeft daar zelf zijne hut gebouwd. Popoff leeft zoo arm als de armste boer, hij heeft zich zelf een hemd gemaakt uit touw. Biereren eet hij niet, melk drinkt hij niet. Hij leeft uitsluitelijk van groenten. Zijne liefde tot de dieren is zoo groot dat hij liever spit dan met paarden te ploegen. Ondertusschen blijft zijn hoogste ideaal te trekken en te reizen en, zooals hij zegt "overal Gods schepping te genieten, en overal ter wereld blijde te zijn, want God is in alles."

Waar Popoff ook is, altijd heeft hij Tolstoj's boek "De weg des levens" bij zich. Dit boek, dat in het laatste levensjaar van den meester werd geschreven, is vooral voor het volk bestemd.

Boelgakoff en Popoff verschenen nu voor den krijgsraad, beschuldigd soldaten te hebben opgeruid tot dienstweigering. De antwoorden die Popoff bij het verhoor gaf zijn geheel in overeenstemming met zijne levensopvatting. Zoo stelde men hem de vraag: "hoe oud zijt gij?" Hij antwoordde: "ik ben eeuwig" — "Hoe is uw naam?" — "Zoon Gods ben ik!" — antwoordde hij.

Na eene beraadslaging die duurde van middag tot

werd door Petrus verricht. Hij nam eenen peperkoek van achttien stuivers.

Lachend en pratend trokken de broeders verder voort, en toen ze een weinig boven Balgerhoek waren, hadden zij een oud manneken ingehaald, dat zij lang vooruit hadden zien gaan.

"Vriend, hoe ver zijn we nog van Kleit?" vroeg Petrus.

"Van Kleit?" was het antwoord; "gaat gij ook naar Kleit, jongens? Dan kunnen we den weg te zamen afleggen. Wanneer wij over Adegem door de bosschen gaan, hebben wij nog slechts een uurken af te stappen."

Onze Gentenaars waren recht verheugd over de ontmoeting. "Zijt gij van Kleit?" vroeg Petrus.

"Van geboorte," was het antwoord, "maar ik woon sinds vijf en twintig jaar te Kaprijk. Nu, met de schoone heiligidagen ga ik mijnen broeder eens bezoeken, die in moeders huizen is blijven wonen."

Wij gaan een bezoek afleggen," zei Karel, "bij eenen ouden oom, van wien wij niet weten of hij levend of dood is; bij Ambrosius De Bie, dien gij misschien kent."

"Of ik hem ken? Wel, hij was onze naaste geboor. Ik en zijn zoon zaliger zijn speelgenooten geweest; maar deze is al lang bij onzen lieven Heer, en zijne vrouw ook. De oude Brozen De Bie heeft hunne twee kinderen ingenomen, die thans al groot moeten zijn."

"Zoo dat onzen oom nog leeft," zei Petrus;

MENGEWERK van de "Nieuwe Gazet van Gent" 1

Het Geschenk van den Jager

DOOR

Vrouw COURTMAN

GEBOREN BERCHMANS

Op zekeren eersten Sinksendag, juist toen het opgehouden had vier uren op het Belfort te slaan, en de portier de Brugsche poort opentrok, stapten twee vlugge Gentsche jongens de stad uit. Reeds op het eerste zicht kon men aan eenen zekeren familietrek bemerken dat het twee broeders waren, en daarenboven waren zij omtrent gelijk gekleed: eene zwarte klak, blauwe broek, een jas van bronskleurig laken en rijgschoenen. Beiden hadden een wandelriet in de hand, waarmede zij nochtans eerder schenen te spelen dan er op te leunen.

Hij, die er de oudste uitzag, droeg een pakje aan de hand, waarin waarschijnlijk een paar boterhammen staken, om er zich onder den weg mede te versterken; want de weg, dien zij gingen afleggen, was nog al lang. Het waren, om kort te maken, de twee zonen der weduwe De Bie, die aan de Oude Muidepoort woonde, die hunnen oud-oom Ambrosius De Bie, in zijnen tijd een der knapste bezembinders van Kleit, gingen bezoeken.

Een der knapste bezembinders, ja, zoo had

middernacht, heeft de krijgsraad Popoff veroordeeld tot 1 1/2 jaar tuchthuisstraf voor dienstweigering en om op 24 Okt. 1914 tot de soldaten het volgende te hebben gezegd met luide stem; men mag niet uittrekken ten oorlog noch eraan deelnemen, wij zijn allen broeders! » Verder wordt hij nog tot 2 maanden gevang veroordeeld om een oproep te hebben verspreid aanvangende met: « geliefde broeders en zusters! » en die ten doel had den huidige oorlog tegen te werken. Popoff behoudt zijne burgerrechten.

De 25 andere onderteekenaars van het manifest worden vrijgesproken.

NOORWEGEN.

In de laatste weken heeft de Noorsche scheepvaart veel te lijden gehad door het optreden van de zee-krachten der oorlogvoerende naties.

Zoo heeft Noorwegen eenige zijner schepen die naar Engeland voeren, zien opbrengen of in den grond boren door Duitse duikboten daar zij naar het oordeel der kommandanten, kontribandewaren vervoerden. Anderzijds zijn reeds verscheidene Noorsche schepen door de Engelse marine in beslag genomen en anderen liggen sinds een geheel tijd in Engelse havens. De schade die de Noorsche scheepvaart daardoor heeft geleden weegt natuurlijk niet op tegen de zeer groote winsten door de zeevaartmaatschappijen behaald tengevolge van de reusachtige stijging der vachtprijzen. Het zijn vooral de verzekeringsmaatschappijen die hebben geleden. Sedert 1 Oogst 1916 heeft de « Noorsche Maatschappij voor Verzekering tegen Oorlogsschade » niet minder dan 30 miljoen kronen verloren door verlies aan schepen.

De totale verliezen der Noorsche handelsvloot worden geschat op 100 miljoen kronen.

De voorzitter van de Noorsche Oudesting (senaat) is teruggekeerd van een reis naar Frankrijk en Engeland. Hij heeft aan een dagbladschrijver verklaard, dat de verbonden Noorwegen met een gunstiger oog aanzien dan Zweden, dat naar hun oordeel niet streng genoeg onzijdig is.

De geallieerden koesteren dan ook een zeker vertrouwen tegen de ministersamenkomst der Skandinavische landen te Kristiania.

BINNENLAND

Oost-Vlaanderen

Maat. — *Werk der werkmansinstellingen.* — Den belanghebbenden wordt kenbaar gemaakt dat M. H. Vandevelde ten zijne buree op het stadhuis, Dinsdag aanstaande, om 9 uur, de nieuwe inschrijvingen zal openen voor het verder uideelen der gronden van den Boulevard: Sektien « Haring » en « St-Job ».

Plachtig herdenken. — Eergisteren was het twee jaar geleden dat de heer Jaak Vandenberghe de leiding onzer stad in handen nam, in hoedanigheid van waarnemenden burgemeester. Deze gebeurtenis werd plechtig herdacht in de « Café Riche », groote zaal, door een talrijke schaar deelnemers, en daarna door het politiekorps. Door zijne bijzondere vrienden, alsook door officiële ambtsbekleders werd aan den Heer Vandenberghe prachtige geschenken aangeboden.

De heer Bauwens, hoofdcommissaris van politie, sprak namens het korps een treffende rede uit, waarop de heer burgemeester Vandenberg, diep bewogen dankte.

Ontferminge Maatschappij voor de Verzekering der Hengsten van zwaar inlandsch trekas. — In de buitengewone bestuurszitting van 22 September laatstleden werd besloten: Ondanks den bloeienden toestand der maatschappij, de te belanen premieën voor het aanstaande jaar te verdubbelen.

Deze maatregel diende genomen te worden, ten einde de vergoedingen te kunnen betalen, welke nog verschuldigd zijn, wegens menigvuldige ongevallen gedurende het verlopen jaar voorgekomen, en de maatschappij in de onmogelijkheid zijnde uit het belangrijke reservfonds te putten, daarbij de bijlagen der herverzekering en der openbare besturen niet binnengekomen zijnde. De premieën zullen ontvangen worden tijdens de provinciale keuring te Gent, op 7 November 1916.

West-Vlaanderen

Brugge. Hollandsch brood. — Met vreugde hadden onze huismoeders het bericht gelezen dat er eindelijk weer Hollandsch brood zou te verkrijgen zijn. Op de aangeduide dagen, reeds vroeg in den morgen, bij halve duisternis nog, trokken onze brave moeders naar den stadswinkel om

er hun kostelijk broodje te halen. Maar helaas! teleurgestelde hoop: met lege handen kwamen zij terug.

Wij drukken de hoop uit, dat het stadsbestuur alle mogelijke maatregelen zal nemen om voortaan aan de bevolking Hollandsch brood te bezorgen.

Diefstal. — Vrijdagnacht zijn onbekende schurken binnengebroken op den zolder van een herberg in de Sint-Amandstraat. Zij zijn er met ledige handen langs de daken der naburige huizen moeten van door trekken.

Zaterdagnacht is er inbraak gepleegd bij den heer Fonteyne, handelaar, Noordzandstraat. De inbrekers hebben er een zekere hoeveelheid ellegoederen ontvreemd. De daders worden ijverig opgezocht.

Zondagmorgen bemerkte de heer Neef, juwelier, Wapenmakerstraat, dat dieven gedurende den nacht in zijn winkel gebroken waren. Een groote hoeveelheid juweelen, ter waarde van 20,300 frank zijn verdwenen.

Antwerpen

Schietlijke dood. — Eergisteren avond rond 8 ure, werd de vrouw Johanna V., oud 63 jaar, in haar voorwagen, staande in de Lange Veldstraat, dood gevonden. De overledene was in een stoel aan tafel gezeten. De heer Dr. Hoebeke heeft den dood vastgesteld, dien hij toeschrijft aan hartziekte.

Het stoffelijk overschot werd naar het doodenhuis der Korte Dijkstraat overgebracht.

Fruitvoeder. — Een fruitwinkel der gemeente Borgerhout had peren gekocht, die welbekende « Durondeau », tegen 50 centiemen den kilo. Als men er één uur later voorbijkwam kon men met verwondering vaststellen, dat zij in zijne uitstalling te koop gesteld waren tegen één frank twintig centiemen het kilo! Dus een winst van 140 per 100. Zoo is het niet alleen met vele fruithandelaren, maar het gebeurt op groote schaal met alle artikelen, gelijk waar men komt.

In elk geval kunnen zij eraan uit!

Hollandsch brood. — Men vraagt te Antwerpen met reden af, waaraan het toch mag toegeschreven worden dat de inwoners der gemeente Berchem nog maar altijd Hollandsch brood kunnen bekomen, iets waarvan Antwerpen in den laatste tijd nog maar steeds verstoken bleef.

Bij de Burgerpolitie. — Sedert lang reeds kloegen de Antwerpsche burgerpolitieagenten over hun, slechte kleedij.

Nu hebben zij met vreugde vernomen, dat de stad, om te beginnen, 570 paar schoenen voor den dag-dienst en 570 paar houten schoeisel voor den nacht-dienst heeft gekocht.

De bestelling werd te Lier gedaan. Deze schoeisel, met de hand gemaakt, zijn zeer sterk.

Havenbeveiging. — Op 4 Oktober liepen in onze haven 4 stoomschepen, 7 sleepboten, 5 motorboten en 53 lichters binnen, terwijl dien dag 2 stoomschepen, 3 sleepboten, 2 motorboten en 41 lichters onze haven verlieten.

Brabant

Brussel. — De centrale jury voor boekhouding. — Op 10 December aanstaande zal de Centrale jury voor boekhouding, ingesteld door de Belgische Akademische Maatschappij van boekhouding, haren zitting openen. Het sekretariaat is gevestigd, 59, Van Campenhoutstraat, te Brussel, waar de kandidaten alle inlichtingen kunnen bekomen.

De Trambiediensten. — De Tramwaatschappij van Brussel heeft besloten, gezien de levensduur, het loon harer bedienden te verhogen op de volgende wijze: de ontvangers en tramleiders (jonggezellen) behouden hun gewoon salaris; zij die gehuwd zijn zonder kinderen te hebben krijgen 12 fr. per maand verhooging; met één kind, 18 fr.; 2 kinderen 23 fr.; 3 kinderen 27 fr.; 4 en meer kinderen, 30 fr. verhooging per maand. Weduwnaars worden behandeld als gehuwden, en volgens het aantal hunner kinderen.

Het stuwertje. — In Groot-Brussel heeft « Het Dageelijksch Stuwertje » tijdens het jaar 1915-16 de kolossale som van 723,033 frank ontvangen van zijn leden. Tijdens dit jaar werden er 4,316 gezinnen, bestaande uit 11,669 personen, ondersteund, door het bedelen van geld, eetwaren, klederen, enz., wat een uitgave van 787,652 fr. 04 vergde.

Geen Nikkel. — In de gemeentemagazijnen werd het volgende bericht aangeplakt: « Onze klanten worden verwittigd dat ze de juiste koopsom moeten gereed houden om het wisselen te vermijden dat schier onmogelijk is geworden door het gebrek aan klein geld. »

Dit gebrek wordt een nationaal kwaal zou men zeggen.

Verdwijningen. — De politie werd op de hoogte gebracht van het verdwijnen der volgende personen: Meij, Janie Bal, geboren te Maubeuge, 21 jaar oud, wonend te

Sint-Pieters-Woluwe in de Marie-Joséstraat, 159, waar zij werkte; Alfons Beckers, geboren te Sint-Gillis, op 13 November 1896, wonende Heldinstraat, 51; Hortensia Thoemsin, 18 jaar oud, die het huis nummer 14 in de Lausannestraat verlaten heeft, waar zij dienstmeid was.

Leuven. — Onvoorzichtigheid. — Gisteravond beging de waardin uit het Oratorienhof de onvoorzichtigheid benzoline bij de brandende lamp te gieten die op de kamer harer kinderen stond. Een geweldige ontploffing volgde, die de ruiten stuk sloeg. In een oogenblik stond de kamer in brand. Terwijl haar echtgenoot de kinderen redde was de ongelukkige de trappen afgestormd naar de waterpomp; zij kon deze echter niet in werking brengen. Hare krenten werden gehoord tot op de Vischmarkt. Toen kwam haar man toegesnel en dompelde haar in een waterput. De ongelukkige vrouw is erg verbrand en men vrees voor haar leven. Hare handen zijn vreeselijk verkoold. Zij is pas 33 jaar. Gelukkiglijk was men de brand op de slaapkamer der kinderen spoedig meester.

STADSNIEUWS

Iets over de eieren. — Men zegt dat er voor de zieke menschen, op vertoon van het geneeskundig certificaat, eieren worden afgeleverd. Dit kan, doch zeker is het dat er zieke menschen zijn die om eieren gingen, en gansche manden vol zagen staan, reklameerden en zich zelfs kwaad maakten, iets wat nadeelig is voor hunne aangezichte gezondheid, en niettegenstaande dit alles, zonder eieren moesten weerkeren.

De eieren waren bestemd voor de hospitalen en ziekeninstellingen. Kortom men gaf er geen, zonder meer.

Die teleurgestelde zieken zijn er ver af er tegen op te komen dat er eerst en vooral voor de officiële ziekenverpleging wordt gezorgd, zij vinden het zelfs logisch, doch, zij meenen tevens dat het menscheijker ware, niets te beloven en iets te geven, dan veel te beloven en op het einde de zieken die niet in een gesticht zijn « bre-douille » naar huis te zenden.

Of zou men er bij winnen, moesten al deze die zich op eigen rekening thuis laten verzorgen zich ter wille van een ei op de kosten der stad, in het gasthuis doen opnemen. Zij ook toch betalen belasting?

Voor wanneer? — Er werd wel eens gezegd dat de stad Gent voor de bevolking goedkoop konfituur ging verkoopen. Daarom zelfs werd er door de stad verbod op den verkoop van suiker gelegd en werd de bevolking gerationneerd, eerst op 500 grammen, dan op 250 gr. per persoon en per veertien dagen. Alhoewel dit veel te weinig is, toch schikte de bevolking zich in den nood en wachtte heel verduidelijde de goedkoop konfituur af die met de suiker welke aan de bevolking word onttrokken, door de stad moest worden bereid.

Thans kan men eindelijk konfituur in de stadsmagazijnen koopen, doch of ze goedkoop is, is een andere vraag. De suiker welk de stad opkocht aan 108 franks de 100 kilo, wordt door de stad verkocht aan 2,20 fr. per kilo, en de konfituur die met die suiker gemaakt wordt, kost thans in de stedelijke winkels fr. 2.40. Men moet niet heel sterk zijn in de rekenkunde om te beseffen dat dit peperduur is en dat het wenschelijk ware kon er naar middelen worden uitgezien om den prijs der konfituur eenigszins te verlagen.

Het kan toch nooit dat de stad met meer dan 50 t. h. winst koopwaar af gaat leveren in magazijnen, die zoogezegd tot het bestrijden van woeker zijn ingericht en bijzonderlijk in het belang der softamelen, werden geopend.

St-Amandsberg. — *Erge val.* — De 15 jarige Leontine Callaut, scholierster, wonende Toekomststraat, sprong Zondagmiddag van de tram, terwijl deze reed. Het meisje viel zoo ongelukkig dat zij aan den achterkant van het hoofd zwaar werd gekwetst. Na verzorging door Dr. Faut, werd het slachtoffer naar het gasthuis bij dringendheid gevoerd.

Rechterlijke Kronijk

Beroepshof van Gent.

Strafvermeëdering. — De rechtbank van Audenaerde verwees op 20 April 11. Ysebaert Pieter, werkman te Ronse, uit hoofde van verhelingen. tot 3 maand gevang en 150 fr. boet. Het Openbaar Ministerie en de verdachte sloegen beroep in en het Hof heeft het eerste vonnis te niet gedaan en Ysebaert verwezen tot 18 maand gevang en 250 fr. boet of 15 dagen, met bevel van onmiddellijke aanhouding.

Strafvermindering. — Mattelaere Michel en Deryker Joris, werklieden te Kortrijk, waren, uit hoofde van valsche getuigenis in een politiezaak, door de rechtbank der stad verwezen tot 3 maand. Op hun beroep heeft het Hof de straf vermindert op 15 dagen.

Korrektionele Rechtbank van Gent.

Afrotgelarijen. — R. Henri, leunder te Gent, voor afrotgelarijen van geld ten nadeele van Colembeens Augusta krijgt 2 maand gevang en 26 fr. of 8 dagen.

— Voor afrotgelarijen ten nadeele van Maria Van Huffel, van Gent, wordt D. M. Florent verwezen tot 2 maand en 26 fr. of 8 dagen.

Misbruik van vertrouwen. — Voor dit feit, gepleegd ten nadeele van Meire Blondina en Van Houtte Marie, wordt M. Adolfin, van Sint-Denys-Westrem, veroordeeld tot 2 maand en 26 fr. of 8 dagen.

Diefstal. — Ten nadeele der weduwe Van Hoorde Alfons, te Seevergem, werd eene vaars ontvreemd. Worden daarvoor verwezen: Omer W..., van Swijnaerde, Theodoor P... en Victor G., van Seevergem, elk tot 7 maand en 26 fr. of 8 dagen, met onmiddellijke aanhouding. De burgerlijke partij bekomt 200 fr. schadevergoeding.

Verheling. — P. Henri, poelendier te Evergem, voor verheling van gestolen kiekens, één maand en 26 fr. of 8 dagen.

Feesten en Vermakelijkheden

Van Maandag 9 Oktober.

NEDERLANDSCHE SCHOUWBURG. — Om 8 uur « De Gipten » zangspel in 3 bedrijven, woorden van J. Delbeke, muziek van Henderickx.

NIEUW CIRKUS. — Om 7 1/2 's avonds gewoon programma.

CARILLON. — Om 7 1/2 's avonds kinema vertooning.

PATHÉ. — Om 7 1/2 's avonds kinema vertooning.

MODERN. Statieplaats. — Van af 10 uur 's morgens Kinema Concert

Volksonderwijs

School van Plantenteelt en tuinbouw. Guinardstraat. — Maandag 9 Oktober, van 7 tot 8 uur, 2e les over Fruitboomteelt, door leeraar Em. Columbian.

Toegang gansch vrij en kosteloos.

Staatsnormaalschool. — De leergangen van het eerste studiejaar der Staatsnormaalschool voor onderwijzers, te Gent, zullen herbeginnen den Maandag 9 Oktober.

Voordracht. — Maandag 9 dezer, om 8 1/2 ure, in het lokaal van den Gentschen esperanto club « La Progreso », Hotel Graaf d'Egmont, Katalognestraat, 15, houdt M. P. Mast een voordracht (in Esperanto) met lichtbeelden. Onderwerp « Filozofie ».

Bijzondere leergang. — Een bijzondere Esperanto-leergang voor dames en heeren zal maandag 9 Oktober om 4 uur des namiddags beginnen in de zaal der Notarissen (bijzondere ingang Winkelstraat, 1). Die leergang die bestemd is voor de goede burgerij, zal omtrent twintig lessen bevatten aan 0.50 fr. de les.

BEURSOVERZICHT

BRUSSEL, 5 OKTOBER 1916.

Kap. Sucrieries Européenne, 60; id. sticht., 48 1/2; Sucr. St-Jean, kap. 80; sticht. 85; pref. Nicolaïeff, 622 1/2; id. gew., 267 1/2; Métall., Russo-Belge, 2000; Taganrog, 455; kolonna, 588; Email. Labor, 202 1/2; Providence Russe 6 260; pref. Tambov, 170.

Belg. Rent, 70; Congo, 79 1/4; Gemeentekred. 1868, 100; id. 1916, 94 1/4; Antwerpen 1887, 80 1/2; Brussel 1908, 68 5/8; Inter. des Eaux, 460; Luik 1897, 68 1/2; id. 1905, 66 1/2; Blaton-Ath, 165; Auxiliaire chem. de fer Brésil, 370; Tramw. de Livourne 4% 415; Tr. Toscani 5%, 460; Heusies-Pommereul, 500; Prod. Chem. de Haeren, 420; div. Outre-Mer, 96; Caisse de Reports 330; Créd. Anvers, 395; kap. Barcelone, 230; div. en sticht. Esp. Electr. 46 1/2 en 1207 1/2; kap. Union Tram, 6 v.; Cockrill nieuwe, 1190; kap. Emailier. de Gosselies, 152 1/4; Carabin, 674; div. Laura-Vereenig., 660; Ormont, 400; Produits Fléau, 4350; gew. Prokhow, 193; Verrieres de Mariemont, div. Electr. d'Odesa, 80; kap. Ciments Europe Orientale, 274; pref. Chim. de Haeren, 95; kap. Union Minière, 1245; Tanganyika, 71; gew. Kantanga, 2305; Selanger, 250 1/2; Soengei-Lipoet, 286 1/2; Cartoucheries Russo-Belges, 126 en 43; Favier, 71 1/2; Pécheres à vapeur, pref. 115; Orandes Galerios, pref. 57; Mexico Tram, 216; Porto-Rico ex-koepen, 132 v.; Port Para, 17 1/2.

TE KOOP

Groote hoeveelheid Kleuren

voor Likeurstokers en Sodafabrikanten aan zeer voordeelige prijzen

Agentschap « RECORD », Baudeloostraat, 19 40

« wel, vriend lief, gij zijt bedankt voor de goede tijding. En de twee kinderen van neef Thomas zijn dus bij Brozen oom? »

« Zoo meen ik het toch. En het is jammer? De grijze bezembinder heeft over drie jaren zijne hand gebroken, en heeft sinds, om zoo te zeggen, niet meer kunnen werken. »

Zoo voortpratende, bereikten zij het groene Kleit. Tusschen de mastboomen dardelden hunne vermoede voeten thans op een schier onmeetbaar tapijt van mollig mos; boven hunne hoofden zongen de vogelen de hymne der Lente, het hoogdaglied der natuur, en overal waar zij hunne schreden zetten, waren zij van miljoenen kleine heidebloemkens omringd, waar zij zelfs de namen niet van kenden.

« Wat is het hier heerlijk en zoet, » stamelde Petrus, en zijne stem getuigde van die zalige ontroering, welke den dichter overmeestert in het stille heiligdom der schepping.

Noch de vreemdeling noch Karel gaven antwoord; zij klaptten immer voort.

Petrus ging tegen een zwaren eik leunen, die als de koning van het woud tusschen de mastboomen stond, en bleef op gezang der vogelen, op het ritseled lied der bladeren, en op de geurende bloemkens, die met elkaar van liefde schenen te spreken, staan luisteren, en wellicht had de jongeling daar den gansen dag willen toeven, indien de familieliefde hem niet voort had gedreven naar oom Ambrosius. Metterhaast plukte hij eenige schoone witte en roode woudrozen, bond ze samen tot een

liefelijken tuil, en liep toen, zoo hard hij loopen kon, den broeder en den vreemden man na.

Bij het verlaten van het bosch bevond hij zich op een uitgestrekt bloemend koolzaadveld, op eenen gouden akker, waar de bieën vroolijk gonsden en aasden, waar miljoenen vlinders zweefden op vleugelen van safier.

De jongeling, die nog nooit in die streek was geweest, bevond zich als in een andere wereld. Hij kon niet verstaan, waarom de stedelingen de veldbewoners met zooveel minachting behandelden. « Zij, die hier geboren worden en leven, moeten godsdienstiger en beter zijn dan wij, stedelingen, die nauwelijksch weten wat de Schepper den mensch geschonken heeft, » dacht hij, en in dergelijke gedachten verzonken, haalde hij den broeder en den vreemdeling in, juist in de nabijheid van een bosch, dat nog eene grootere uitgestrektheid had dan datgene, waar ze reeds doorgetrokken waren. Door dit sparwoud lag eene breede dreef.

« Juist in het midden der dreef staat eene groep olmen, » sprak de grijsaard, die de Gentenaren tot gids had gediend, « en daarover bevindt zich het huizeken van Ambrosius De Bie. Gij kunt niet missen, het staat gansch alleen, en is het eerste, dat gij ontmoet. Doe den ouden man mijne groetenis, de groetenis van Pieter Lostrie. »

Juist waren Petrus en Karel de breede baan ingestapt, wanneer de drie klokken van Maldegem, het schoone dorp, waarvan het

lommerrijke Kleit een buitenwijk is, voor de Hoogmisse begonnen te luiden.

Hoe heerlijk klonk die klokkenharmonie door het stille dennenwoud! Hoe sprak alles hier tot de ziel van den gevoelvollen Petrus, van den armen katoenspinner, die, hadde hij eene andere opvoeding genoten, misschien een groot kunstenaar, een groot dichter zou geworden zijn! Nooit had zijne verbeelding hem iets zoo schoon voorgetooverd als dat dennenwoud, met zijne duizende dunne boomkens, die er niet in regel waren geplant, maar in eene zoo bevallige wanorde uit het zaad wafelen ontkiemd, dat geene menschenhand ze zoo kunstmatig had kunnen schikken.

De zon hing in volen luister over het schoone bosch, zij vergulde de breede met mos en bloemen overdekte laan en liet hare warme stralen, schitterend en zacht als maneschijn, tusschen de boomkens spelen. Petrus was als dronken van wellust. Ware hij alleen geweest, hij ware het huis van Brozen oom in zijn zalige droomerij voorbijgestapt; maar Karel was daar om hem tot het bewustzijn te roepen.

« Daar staan de olmen, » riep de oudste broeder, den wijsvinger vooruitbrengende, « nog eenige stappen en wij zijn er. » En nauwelijks waren zij eenige schreden verder, of zij bemerkten een huizeken met witgekalkte muren en een zeer laag strooidak. Daarnevens stond een vlierboom in volen bloei, en twee breedbladerige olmen hadden met hunne takken een gewelf geweven, dat er door zijne

reinheid, gelijk eene blanke bloem in den kolossalen tuil van groene boomen, uitzag.

« Indien Brozen oom hier woont, dan woont hij er niet alleen, » bemerkte Petrus fluisterend, als sprak hij in de kerk, want het stille woud werkte eenen indruk bij den stadsgenoot als was het een heiligdom. « Woonde de oude man alleen, broeder, » fluisterde hij verder, « welke schoone seringa's, welke heerlijke pioenen, meirozen en gouden regen! »

Het was zoo stil om de woning van Ambrosius De Bie, die eerder eene hut dan een huizeken geleek, dat de jongelingen in het begin meenden, dat er niemand te huis was. Buiten een twintigtal hoenders, die in den zonneschijn der dreef liepen te kakelen, en den haan die op eenen boomblok stond te kraaien, was er geen levend wezen te zien. De deur was gesloten, en de venstergordijntjes, die tot aan het kruis reikten, waren dicht toe.

« Ik zal eens door het venster kijken, » zei Petrus, terwijl Karel rond het huizeken wandelde om alles nog wat nader te beschouwen.

Petrus blikte over de gordijntjes in het klein net huizeken van Brozen oom; maar van alles, wat zich daarin bevond, zag hij niets dan een jong meisje, dat niet verre van den haard, waarover een ijzeren pot hing, in een gebodenboek zat te lezen.

(Wordt voortgezet.)

Adolphe VAN DEN BREEN

SLACHTHUISLAAN, 17-18, GENT
— Emballeerpapier en Papierezakken —
in alle slach
Witte Cassé en alle soorten van Perkament voor Wink-
liere, Vleeschhouwers, Boterkoopers, Vleeschkoopmans, enz.
Paraffine papier voor Suikerbakkers
BROUWERSPAPIER
Geglacéerd- en Zilverpapier in alle kleuren
Specialiteit van Etiquettes, Banden en Zakken voor
Suiker, Koffie, The, Soda, Patattenbloem, Zeep-
poeder, enz. — ZAKKEN voor Klakken, Hoeden,
Modisten en Lingerie.
VOORDEELIGE PRIJZEN
Men gelast zich ook met het drukken der Firma's op
de Papieren en de Zakken
HUIS BESTAANDE SEDERT 30 JAREN 30

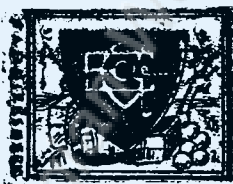
LUCIFERS ! LUCIFERS !! LUCIFERS !!!

21 en 24 fr. per kist
UITSLUITEND IN 'T GROOT :
BAUDELOOSTRAAT, 17, GENT 39

CONFITUUR

van Brains-le-Cômte
Bruine & ZEEP
Stukken

KAARSEN Gouda en Apollo
Kortrijkschen steenweg, 293, GENT 2

MUSKAATNOTEN

Merk : 't SCHILD

Echte prima banda's
3 stuks per doosje aan
20 centiem. 18

Hof- en Landbouwers,

Gebruikt altijd en
:: voor alle teelt ::

Fosfaat Bernard

de zuiverste en voordeelgste
van alle fosfaat-meststoffen 37

Bij gebrek aan GAS, ELEKTRICITEIT of
PETROOL is het voordeeligst branden

BENZOL

Geeft zacht wit licht en brandt zonder reuk
VOLSTREKT GEEN GEVAAR 7

Goede Rokers

geven steeds de voorkeur aan de
FIJNE CIGARETTEN

MAITA

OVERAL VERKRIJGBAAR 35

HUIS CHERVET

13 — KALANDERPLAATS — 13 GENT

PELTERIJEN

Bijzonderheid van Ottermantels en Astrakan pelsvoering
:: Groote keus van Opposum-Schungs en andere vellen ::

HERSTELLINGEN EN VERANDERINGEN AAN DE MATIGSTE PRIJZEN 31

Toiletzeepen**MAUBERT**

LONDON

— Verkoop uitsluitend in 't groot :—

Baudeloostraat, 17, GENT 14

BESTE
WAREN

LAAGSTE
PRIJZEN

Levensmiddelen

uitsluitend in 't groot

Ed. GOOSSENS & Cie

BAUDELOOSTRAAT, 17

GENT

(Achter 't standbeeld van Van Artevelde)

— HUISHOUDELIJKE —
VERBRUIKSARTIKELN 10

OVERAL

kunt gij u de gloeikousjes

DIADÈME

aanschaffen voor rechte en gebogen
bekken.

PRACHTIG WIT LICHT

KLEIN VERBRUIK — LANGEN DUUR

GOEDKOOP 33

60 % besparing op de Electri-
citeit door het gebruik der nieuwe draad-
lamp

Osram

Buitengewoon zacht en wit licht. Kan zon-
der bezwaar overal aangewend worden. (36)

B. Vanderstraeten - Lambert

Nijverheidslaan, 120 — GENT

Aardappelmeel — Fijne specerijen

— Pudding-poeder — Sagomee —

UITSLUITEND IN 'T GROOT 16

VRAAGT AAN UWEN KRUIDENIER
de onovertreffbare waschpoelers :

AMERICA**WILSON****HOLLANDIA**

de zuiverste en goedkoopste !

WACHT U VAN NAMAAK !!! 11

Parquetteries

NAAMLOOZE
VENNOOTSCHAP

Bruxelloises

WERKHUIZEN
NIJVERHEIDSKAAL
BRUSSEL

Bureel voor het Vlaamsche Land :
WOLFSTRAAT, 14, GENT

Gezonde en Vochtwerende Parketvloeren
aangenomen door het Staatsbestuur

GEBREVETEERDE STELSLS

Aannemingen van parketwerken
IN ALLE STELSLS

naar teekeningen uitgevoerd in
— ALLERHANDE HOUTSOORTEN —

SPOEDIGE BEDIENING 9

VLAMINGEN !!

Steunt Belgischen arbeid. Helpt uwe
broeders in nood. — Koopt

Volksopebeuring's**Lucifers**

OVERAL TE VERKRIJGEN 34

Er wordt gevraagd :

GOEDE**Dagbladverkoopers**

Zich te wenden : Tijgerstraat, 10

HANDELAREN EN BIJZONDEREN

Vooraleer aankondigingen te plaatsen
wendt U tot de

Aankondigings-Record

Baudeloostraat, 19, GENT

die U bereidwillig inlichtingen verschaffen zal. 6

FOURRUREN**VERSTRAETE-DE SCHRIJVER**

St-Salvatorstraat, 105, Gent

Herstellingen — Transformatien 38

Kleine aankondigingen**VRAAG**

Er wordt gevraagd een
electricien - werktuigkun-
dige als helper in machine-
zaal. Schrijven Z.R. bureel
van 't blad. (15)

**Vertalingskantoor
te Brussel**

vraagt BEKWAME helper
moet kennis hebben van
Vlaamsch, Fransch en
Duitsch. Schrijven K. V.
Agentschap Record, Gent,
Baudeloostraat, 19. (17)

Men verlangt te KOOPEN
per occasie
SCHRIJFMACHIEN

gebruikt, maar in goeden
staat. Opgeve van merk en
prijs aan Agentschap Re-
cord, Baudeloostraat, 19,
Gent. (18)

Men verlangt uit der HAND

TE KOOPEN

HARMONIUM

niet te groot en in goeden
staat. Prijs enz. aan bureel
van 't blad onder M.M. 19

KLEINE HANDELAAR

verlangt TE HUUR, klein
huis of gedeelte van een
huis, dienstig voor winkel,
verlicht met gas of electrick,
Bureel v. 't blad, A. fr. b. (25)

TEHURGEVRAAGD

Klein huis met hofje, liefst
dicht bij den tram. Bureel
v. 't blad onder lett. A.C. (26)

TE HUREN

BURGERSHUIS, Wolf-
straat, 15. Voordeelige voor-
waarden. Zich te bevragen
Wolfstraat, 14, Gent. (27)

VRAAGT aan uwen winke-
lier de Oorlogskoffie

"HET SCHILD"
Lekker - Geurig - Goedkoop
Gezond. (28)

Men verlangt te KOOPEN

Eene Registréerkast

merk- en prijsgeve onder
"Register" Agentschap
Record, Baudeloostraat, 19,
Gent. (29)

CIGARETTEN**TCHAM KERTEN****ARAKS**

DE FIJNSTE - DE GEURIGSTE

Overal verkrijgbaar in de grootste magazijnen 38

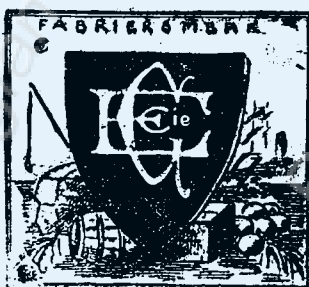
PUDDING

oeder Gevanilleerd

CARMEN

1 pakje $\equiv$ 1/2 liter

Oud en gunstig
bekend merk !!

't SCHILD

oorlogskoffie in pakjes 1/4 kgr.

Een lekkere, verkwikkende kop
koffie kost slechts 1 1/2 centiem ! 18

DRUKKERIJ-BOEKBINDERIJ

Minnemeerschplaats, 6

GENT

"MERCURIUS"**UITVOERING VAN ALLE DRUKWERK :**

Zwart- en Kleurdruk — Driekleurendruk
Facturen en Spijskaarten — Adreskaarten
Trouw- en Rouwbrieven — Dagbladen
Tijdschriften — Boekwerken — Brochuren

BIJZONDERHEID VAN PLAKBRIEVEN IN ALLEN AARD

Matige prijzen — Verzorgd werk
Spoedige bediening

Teekenaars zijn aan het huis gebucht, voor het uitvoeren van alle teekeningen : fabriek-
merk, ex-libris, plakaten, enz., enz.